

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Szabadelvűség és demokracia.

(Március 15-én.)

Hazafias és politikai frázisok egész özöne ömlik ma végig az országon, dekorációkban, zászlólengetések és bankettekben sines hiján, de amaz eszme öszinte kultuszát, mely négy évtized előtt e napon kipattant, hiában keressük szerte e hazán.

A márciusi napok tradíciói, melyek 1867. után még egy ideig éreztették hatásukat, ma már csaknem teljesen elpárologtak és velük együtt eltűntek ama nagy eszmék és erőteljes impulzusok, melyeket ez időből átvevünk, a melyeknek azonban utolsó morzsáit is rég felemésztők.

Mi másként képzelték e nagy nap hősei a magyar demokracia fejlődését, midőn a szabadelvűséget hitték a magyar nemzet legfőbb élet-szükségének, midőn meg voltak győződve, hogy a nép millióinak felvétele az alkotmány sáncaiba, mély és kiapadhatlan forrásokkal fogja felüdíteni a társadalom életerejét és mindenütt világító lánggá fogja felszítani a nemzeti közérzést.

Hanem hát a képmutatás szentesítésével volna egyértelmű, ha csak hallgatagon is némi jelentőséget volnánk képesek tulajdonítani az üres szavak ama játékának, mellyel évről-évre március 15-én a parádét csinálják és a cifra frázisok ama színporkáinak, melyek e napon szerte sitergenek. Mert aki gondosabban kutat és keresi, hogy mi marad mindebből a fenéken, mikor a színporkák fénye kialudt, az meg fogja látni a fekete port, melyben az analízis után ráakadhat mindenre, csak arra nem, amihely az igazi szabadelvűségnek csak egy szemernyi köze is volna.

A mai idők liberalizmusa valóban nagyon problematikus. A szabadelvűséget hordjuk ugyan ajkainkon mindenütt, a nélkül azonban, hogy annak konzekvenciáit is akarnók és sokkal jobban tetszünk magunknak a szabadelvűséggel homlok-egyenest ellenkező irányzatokkal való kacérkodásban, semhogy azokat egyáltalán akarhatnók.

Egész társadalmunkból hiányzik az idealizmus iránti lelkesedés, a valódi polgárerény, a művelt és szabad lelkek legfőbb ékessége, a szabadelvű gondolkodás, melynek csillaga lehanyatlott a magyar társadalom egén és szívünknek fáj a társadalom illetlen hanyatlása, midőn oly törekvések jutnak felszínre, melyek nem a liberális gondolkodás, a demokratikus fejlődés tényezőit képezik, hanem a társadalom széttagolására és általános destrukcióna vezetnek.

A társadalom oly irányzatokkal van telítve, melyeket ama nagy és lélekemelő harcok után, miket a liberális eszme hazánkban vívott, a jövőre nézve lehetetleneknek tartottunk. Eddig csak a nagy történelmi osztályokat ismertük, ma már a legkisebb falu is számtalan külön hangyabolyra van válvá. Külön kasztot képez a honorácior, a kereskedő-, az iparososztály, a köznép. A honorácior játsza a kékvért, a kereskedőosztály a szabadkereskedés korlátozását sürgeti, az iparos a céhrendszer után sóvárog, a köznép pedig nem ritkán oly jogokat arrogál magának, melyek sokszor igen neveltséges színben tüntetik fel a demokracia grand-seigneurjeinek pöffeszkedését.

Oly irányzatok ezek, melyek, ha általánossá lesznek, visszahajtják a magyar társadalmat, ha pedig politikai hitvallássá alakulnak át, veszélybe döntik a magyar nemzeti államot, mert aki ismeri hazánk történetét, az meg van győződve felőle, hogy a liberális eszme jelzi azon egyedüli irányt, mely ez országban célhoz vezetett volt a multban és célhoz vezető lesz a jövőben.

Előttem ugyan kétségtelen, hogy a magyar társadalom szabadelvűsége, úgy és a mint az manapság jelentkezik, messze mögötte áll a magyar hivatalos állam szabadelvűségének, de azért senki se értsen félre. Midőn ezeket leírom, elnémul bennem a pártember és ne legyen semmi közöm ahhoz a liberalizmushoz, mely hazánkban, mint politikai pártáryalat jelentkezik, valamint hogy éppen nem szeretném, ha akkor, midőn a demokratikus eszme újabb fellendülése mellett lándzsát török, ezt bárki is akként értelmezné, mintha én

a demokracia lényegén akár a történelmi hagyományok semmiben vevését, akár — a mint az legújában is történt — a nyers tömeg illetéktelen előretolását érteném. Amit én e fogalmon értek, az nem egyéb, mint a művelt és szabad polgárok ama legfőbb kincse, mely az egyén értékét születés és egyéb tekintetektől nem befolyásolva, a szabad államban meghatározza, mely a jogegyenlőségre és a munkára alapítva, minden ember erejét kifejti és a nagy nemzeti feladatok szolgálataiba állítja; mely egységes társadalmat alkotva, az osztályrészek minden folyamát a nemzeti közérzés tengerébe ömlesztí át.

Ennek az eszmének kell hogy mindannyian barátai legyünk, mert bármilyen legyen is valakinek sorsa a közpályán, mindenik a nemzetet, az országot szolgálni van hivatva; már pedig e szolgálata, hogy e hazára igazán üdvös és jótékony hatású legyen, nem történhetik más, mint szabadelvű és demokratikus irányban; mert mi másnak köszöni a modern Magyarország lételetét, mint a szabadelvűség és a demokratikus eszme érvényesülésének az államban?

Létfeltétel tehát reánk nézve, de meg a hazafiaság is parancsolja, hogy az igazi szabadelvűség eszméjének és a művelődésre fektetett demokraciának igaz barátai legyünk és hogy azokat ne csak ajkainkon hordjuk s cifra frázisokban puffogtassuk, hanem hogy elfogadjuk azokat öszintén és minden utógondolat nélkül, gondolkodásunk és cselekvésünk irányítójá gyanánt.

Pozsonyi Béla.

Takarékosság az iparban.

Nagy és fenséges a világ az ő törvényeivel; mérhetetlen azonban a szellem, mely azokat alkotá. Minden tárgynak saját rendeltetést jelölt ki, törvényeket írt elé melyektől nem szabad eltérnie és mindent úgy rendezett, hogy egyik a másikat kiegészíti, hogy egyik a másikat létezik és hogy a természetben mindenütt diszharmonia uralkodik, melynek hurjait csak a mindenható-ságnak keze tudott ilyen szép összhangzatba hozni.

Igy a természetben nincs semmi hiábavaló, nincs semmi, ami a bölcs Alkotó által esekélynek tartatnék; mindennek ki van jelölve a saját helye, még pedig oly nagy pontossággal és kitűnő gazdasággal, hogy a gondolkozó ember sehol a világon nem tanulhat jobb takarékosságot, mint a természetben. Benne mi sem véz kárba, se erő, se esőp, de még egy lehelet sem! Ime egy példa, száz helyett: A lélekzésznek légköri levegőt szívunk magunkba és szénsavat lehelünk ki, mi később az esővel a földre esik és a növényeknek táplálékul szolgál. Ha villám cikázik át a levegőn, úgy az ennek lényegéből élelyt — és a párával telt levegőnek vízből salétromsavas ammoniakot alkot, — mit az eső a növényeknek táplálékul szállít.

Nézünk csak meg a növényeknek mesterséges szerkezetét, p. o. a gabnaneműek szalmáját; nemde csodálkozással kiáltunk fel: hogyan lehetséges az, hogy a szalmának finom rostjai szénsavból és vízből képződtek? És bámulatos, a növények és azok magvai táplálják az embereket és az őket szolgáló állatokat. Ezen táplálékok okozzák, hogy az ember gyengédebb gondolkozásu, hogy az állat idomítható s így hasznavehetőbbé válik. Kimutatták, hogy az erkölcsösségnek legkezdetelesebb nyomai a földmívelést űző népekénel keresendők. A civilizáció, mondja egy francia bölcsész, kezében egy szalmaszállal jelent meg. És a költőnek is igaza van, midőn ezeket mondja: „Írtsd ki a gabonát, úgy az emberiségnek el kell vadulnia, az emberek vérszomjas állatokká fájulnak, mert erkölcsöségük, családjuk, törvénykönyvük és társadalmi rendjük csak a földmívelés és gabnatermelés által vált lehetővé.”

Bár merre is fordulunk a természetben, mindent meg kell vallanunk, hogy — mint a felhozott példa is mutatja — a természet, vagy sokkal jobban: Isten a természetben, a legkisebbet legnagyobb, a legjelentéktelenebbet legfontosabbá és a legigénytelenebbet legpompásabbá teszi; s mindezekből csak a Teremtőnek fensége, nagysága és mindenhatósága tükröződik vissza. Ezen bölcs elrendezés azon törvény, mely örök egyensúlyt, örök összhangzatot hoz létre a természetben és hogy mindegyik, sőt a legparányibb részt is az egésznek mint nélkülözhetlent tünteti fel.

És az iparos, ki Istennek nagy művét, a természet figyelemmel kíséri, felismeri-e abban a takarékosság szép erényét? — Oh bizonyosan! neki azt fel kell ismerni, mi több, el kell azt sajátítania, műveire át kell vinnie, az emberiség javára fel kell használnia és oda kell törekednie, hogy annak elterjedési köre mindig szélesebb és szélesebb kertetletet nyerjen. Nem gyöngy és drágakő, arany és ezüst azon tengely, mely körül az ipar forog, mert dacára ezen nemes ásványoknak, millió és millió embernek éhen kellene halnia; nem, sokkal

silányabbak azon természeti anyagok, melyeket az ipar magáévá tesz és kizsákmányol. Az igénytelen len, a gyapot, a piszkos dohány, a fekete szén, a durva vaséreg és hasonló jelentéktelenné látszó földi képződmények a legkifünőbb tárgyai az iparnak.

Joggal mondhatjuk: gyakran a legpiszkosabb por az, mely az emberi szellem tevékenysége folytán oly nagy értékűvé válik, hogy millió szomjúhozót megítat és millió meztelent felruház! Tehát nem nevezhetjük ezt igen helyesen „ipargazdaságnak”?

Ki ne ismerné a szegény külsejű lent, melynek apró fénylő magvait április vagy május havában vetik a földbe, mikből szép sugár, vékony és a csucsban elágazó száraz nőnek ki? az ágacskaikon 3—4 hónap elteltével barna makkocskák láthatók, mintegy jelzéstül arra nézve, miszerint a természet művét befejezte és most az ember a növényt saját céljaira használhatja fel. S az ember szelleme nem pihent, a lennél nagyot művelt!

A szárnak mitem mutató rostjából ruházatot készített és a makkocskáknak magvaiból olajat sajtolt, mely különféle gyárakban, sőt még a gyógyászatban is, nagy jövedelemmel használtatik. Már a fakó ókorban is ismerték a lentermelést és annak hasznát, mert Mózes II. könyvében olvassuk, hogy midőn Mózes az izraelitáknak Egyiptomból való kivándorlása végett, hiában fáradozott Pharaónal, a jégeső elverte a lent és az árpát. Az egyiptomi mumiák vízszonba vannak burkolva, Isis pappai vászonlepedőt öltöttek magukra, a rómaiak a lenből lepedőket és hajóvitörleket szöttek. Csak a 16. században, midőn az iparos ember a gyapotnak kitűnő tulajdonságait felismerte, vesztett a len jelentőségéből, mert a gyapottól sokkal olcsóbb, ámbár kevésbé tartós ruházatot lehet készíteni. De a takarékos ipar a lennek nemcsak tiszta rostjait tudja felhasználni, nem bizony! a feldolgozásnál félreeső hulladékok trágyaszertül szolgálnak, sőt egyrésze az agyag közé mint kötőanyag is vegyítetik.

Az ipar még a koldus rongyait is összeszedi, átadja a papírgyárnak, hol annyi átalakuláson megy keresztül, míg mint hófehér papiros kezdi meg ismét körutját a nagy világban, s ezen új alakban is nagy fontossággal bír a kereskedelmi piacon. De ezen rendeltetéssel eskis a finomabb rongyok bírnak, a durvább és posztódarabokat a gyáros trágyául használja föl szántóföldjén, vagy pedig a posztót az e célra készített gépekkel szalakra szedeti és mint új gyapjút adja a posztógyárosnak.

Ki hinné, hogy némely szép, új ruha, vagy egy pompás gyapjuszőnyeg régi rongyoknak foszlányaiból jött létre? — Mennyire megörvendeztetett már bennünket némely új ruha, mely azelőtt talán egy koldusnak testéről, mint cafatok hullottak alá. Sőt még azon hulladékok is, melyek a szövésnél már nem használhatók, a pép s szövőanyag készítésénél, a nemezszövet vagy berlinikék festék gyártásánál találnak alkalmazást.

A takarékos ipar nagyon jól tudja, hogy a papírdarabocskákban garasok sőt forintok is rejlenek, tehát értékesíti őket, először is péppé zuzza, aztán olajjal és enyvesvízzel áztatja, majd pedig szilárd masszát képez belőlök, ezen procedura után az alakítás, szárítás, idomítás, horzskövel való csiszolás, befestés és végre a lackirozás következik. Ily módon azokból gyakran disztárgyak is készülnek, vannak olyan gyárak is, melyek a papírdarabocskából pompás szelencéket, művészi kivitelű tárcákat, csalfa álarokat, sőt nagyobb műtárgyakat hoznak létre.

A gyermekbábféjek, oly igénytelennek látszó tárgyak és milyen jelentékeny kereskedelmi cikket képeznek azok, ezer meg ezer hegyilakónak a mindennapi kenyérét szerzi meg, különösen Salzburgban és a thüringi erdőben. No lám, az eldobott papírszeletek az ipar kezei alatt mennyit nyerne értékben és fontosságban! A sokak által megfigyelésre sem méltott fűrészpör a lábtetek kitémésére szolgál, s ezen könnyű munka sok szegénynek nyomorkönyveit szárítja fel.

A gyaluforgács, mely némely vidéken semmi egyéb, mint feltűzésre használtatik, sokkal nagyobb jelentőséget is nyerhet. Ezzel a gondolkozó ember a gyors ecetgyártást hozta létre. Ugyanis az asztalosnak ezen hulladékeit, az értéktelenné vált forgácsokat nagy hordókba gyűjti, fölője egy másik, vízben hígított alkoholt tartalmazó hordót állít, melyből az alkoholt csöppekben boesájtja a forgácsokra s ezáltal szűk helyen nagy területet nyer, arra nézve, hogy a borszesz lehetőleg nagy mennyiségű páratelt levegővel jöjjön érintkezésbe, e közben az alkohol a levegő élelyével vegyül s az ecetet a legjutányosabb módon állítja elő.

Vajjon ki gondolna arra, hogy a gyenge szalmaszál, mely valamely csűr előtt vagy az uton a sárban gázoltatik, valami jobbra is volna használható, mint éppen arra, hogy gázoltassék vagy pedig trágya gyanánt vitessék a földre? A kalap, mellyel magát sok hölgy disziti, nem más, mint szalmából készült szövédék, a szalma erre a célra preparáltatik, szárítottatik, hasítottatik és végül feldolgoztatik. Ezer meg ezer kéz, különösen Velence környékén, Svájcban, Franciaországban stb. méhszorgalommal foglalkozik a szalmafonással s ezer ember abból a keresményéből csillapítja éhségét. Ugyan melyik bájos nő gondol arra, hogy izlésteljes kalapját a szegénység készítette, hogy a hegyileány 14 napig igen fárasztó munkát végez, míg a szalmafonadékok annyira viszi, hogy azt a találékony disztitőnek átadhatja? És csodálatos, ugyanazon anyag, mely a divathölgy ékesen

diszített hajzatán foglal helyet s a tengerész fejét fűdi, lent a sárban is fetreng, a lábakkal tiportatik s azokat tisztítja. mert hát ugyan mi az, ami ajtaink elé azon célból helyeztetett el, hogy rajta lábbelinket letisztítsuk? Egy szalmaszövedék.

Ugyanazon szalma, amelyből a muzsika harmonikáját készíti, mellyel a gyermekjátékkészítő skatulyáit csinósítja, s melyen milliárdnyi ember, munkájától és gondjaitól elfáradva pihen.

Még sokkal messzebbre mint az eddig kimutatottakban megy az ipar takarékos háztartása, felhasználja az utcai port is. Tudniillik a virágédények, melyek az ablakokban függve, szobáinkat kívül és belülről díszítik, gyakran szép piros, szürke, sőt bronzírozott és ezüstözött alakban is pompáznak; ezeknek létezését a pornak köszönhetjük. Tehát ugyanazon anyag, mely vízzel keverve mint sár piszkítja cipőinket, száraz állapotban mint por rongálja ruháinkat, mint terralith igen olesó áron termelnek is díszíti.

Vegyünk a tajtékból készült pompás pipákat, mely jelentékeny gyári cikket képeznek azok! A kavics és zsilábol (keserűföld) álló ásvány nagy mennyiségben Törökországban ásatik, melyből a megfelelő gyárakban különböző alakú pipák faragtatnak. A furás és faragás közben ezelőtt igen sok anyag tönkrement, most azonban az iparnak előrehaladt takarékosága által egy darabocsa sem vész kárba. A hulladékból az olesóságuk által annyira kelendőségnek örvendő vázlatpípkákat és szivarszikipákat készítenek, amennyiben a máskülönbő hasznavehetetlen darabokat porrá őrlik, megszitálják, vízzel és valami kötőanyaggal, leggyakrabban fehér agyaggal vegyítik és gyurják, a képződött anyagot azután mint valódi tajtékok dolgozzák fel, ilyen tajtékból kisebb szobrok és dísz tárgyak is készülnek.

Ha egy állat kidől, úgy az ipar a testnek minden részét igen célszerűen tudja felhasználni. A juhnak belei nélkül nem volna hegedűhurunk és vele a vonós hangszer sem ismernék, a zene pedig, mely az emberi kedélyt annyira fel tudja vidámitani, nem bírna azon melodikus csengéssel, mit neki a vonós hangszerek kölcsönöznek.

A bőrték a timár kidolgozza és ruházatunkra alkalmassá teszi. A porokat és inakat pedig, miket a timár mint reá nézve értéktelen levakar, az enyvkészítő használja fel és belőlük mintegy 46% enyvet nyer. Sokkal nagyobb értékűek a marhalábak és pergamentarabocskák, mivel majdnem 62% enyvet szolgáltatnak; a kalaposnak szórtelet nyul és evetkebőreiből 42% enyvet főznek. Mennyi jelentéktelennek látszó tárgy nyer az iparban alkalmazást és mennyire megy azokban az ipar takarékosága! Enyv nélkül asztalos nem volna képzeltető, a pompás furnirozott butorokat nem ismernek, enyv nélkül nem volna gyorsajtónk, mellyel 1 óra alatt mintegy 12000 ivet vagyunk képesek lenyomatni, míg a kézisajtó ugyanezen idő alatt csak 250-et képes előállítani s végül enyv nélkül unalmas perc és óráinkat a vonósbangszerelem nem üzhethet el.

Lépjünk a cipész műhelyébe, itt a mester nyeselelése folytán kis bőrdarabokat látunk a földre hullani. Némelyik azt hiszi talán, hogy ezen vagdalék már mire sem használható, dehogyan nem! ez is megtalálja emberét, ki vágógépével a bőrdaraboknak gombalakot ad és préselés által még képet is domborít belé. Azon darabokat pedig, melyeket a gombkészítő is feredob, a berliniek feltékgyáros veszi meg, ez nem tekint a hulladék nagyságára, mint inkább minőségére és olesóságára. A bőrforgácsokból készült berliniek festék nagy szerepet játszik a karton, selyem és gyapotfestésben.

Az állati csontok, melyek minden jóvedelmezés nélkül hevernek az utakon és szemétdombon, a gomb és cukorgyártásnál nélkülözhetetlen anyagot képeznek. Csontszén nélkül a cukornedvet nem lehetne raffinálni. A répacukorgyártás 1836-ban találtatt fel Németországban s ezen találmány vezetett bennünket arra, hogy a csenevésznek kivett csontokat összeszedjük és más értékes tárgyakkal egyenrangba állítsuk. A csontoknak a gazdaságban miut trágának kitünő hasznát veszik.

Mi az ami a mellbetegnek enyhülést, gyakran teljes gyógyulást szerez? A szalmiak. És milyen gyógyszereket tartalmaz az? Nem mást, mint a tevetrágyából hevítés által elpárolgott gőzt. No lám, a trágya is igen fontos az ipar által felhasznált tárgy.

Tekintethetünk bárhová, sőt a disznók óljába vagy az ökrök jázsolába, a hizlalókba, láthatjuk, hogy az állatoknak céklával és a pálinka, meg a sörfőzés hasznavehetetlen maradékával való hizlalása a gyárnak igen nagy jóvedelmezést szerez s ezer meg ezer embernek a jólétét mozdítja elő. Fontos hizlalószert képez a kendermagpogácsa is, mi a kendermagolaj sajtolásánál levő maradékból készítették. A kipréselt szőlőtörkölynek jó hasznát veszik a kremsir fehér és a frankfurti fekete festék gyártásánál, mely utóbbinál a törköly és a fölőlesen levágot nyenyeg elégettetik.

Telhat semmi sem oly csekély és jelentéktelen, hogy azt megvetőleg lábbal tiporhatjuk, nincs a világban semmi, mit az ember saját céljaira fel nem használhatna.

Schloss Lajos.

Hirek.

Pályázat. A Bács-Bodrogh vármegyénél halálozás folytán megüritült és 800 frt fizetés és 200 frt lakpénzzel javadalmazott alpenzártnoki állásra ezennel pályázat hirdettetik azzal, hogy az ezen állást elnyerni óhajtok pályázati folyamodványait f. hó 24-ig a vármegye főispánjánál tartoznak benyújtani. A pályázati folyamodványhoz melléklendő a születési anyakönyvi kivonat, a főgymnasiumi vagy főreáltanodai tanulmányok bevégezéséről és érettségi vizsgáról, vagy valamely ezen középtanodákkal egyenrendű kereskedelmi iskola vagy megfelelő katonai tanintézet bevégezéséről és a szabályszerű vizsgálatokról szóló bizonyítvány. Megjegyzetjük, hogy a megválasztandó alpenzártnok tartozik 800 frt óvadékok akár kézpénzben, akár óvadékképes értékpapirokban letenni, vagy azt valamely ingatlan birtokra jelzáloglag bekebleztetni.

Az ágost. evang. híveknek tudomásul adatik, hogy március 17-én délelőtt 10 órakor az e célra kibérelt helyiségekben istentisztelet fog tartatni, melyre a tisztelt hívek ezennel meghívattak. Korossy Emil, ág. ev. lelkész. Gallé Emil, egyházi felügyelő.

Kinevezés. A szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság a zombori m. kir. adóhivatalhoz Unterreiner Jakab számgyakornokot, ideiglenes minőségben VI. oszt. m. kir. adótisztit nevezte ki.

Hadgyakorlatok ideje. A közös hadügyminiszter olyképen akarja megváltoztatni a hadgyakorlatok rendjét, hogy ne essenek a legnagyobb hőség idejében! a kisebb hadgyakorlatokat július végén fogják befejezni s akkor haza bocsátják a harmadik évet szolgáló legényseget, augusztusban szünet lesz s az aratási munka végetével, szeptemberben tartják a nagy gyakorlatokat, melyekre behívják a tartalékosokat is.

O-Kanizsán a március 15-iki ünnepély sorrendje: Gyülekezés reggeli 9 órakor a városánál, honnét zászlók elővitelle mellett, testületileg történik a bevonulás a róm. kath. templomba. I. A róm. kath. sz. egyházból: 1. Istentisztelet reggeli 9 órakor a szabadságharcban elesett dícső honvédekért. II. A helybeli diszteremben: 2. „Szózat“ Vörösmartytól. Eneki a helybeli dalárda. 3. Ünnepi megnyitó beszéd. Tartja dr. Flesch Ármán. 4. „Talpra magyar“ Petőfőtől. Szavalja Mester János. 5. Március 15-ikének jelentősége s az 1848-iki történeti események főbb vázlatok. Felolvassa Pupák János. 6. „Előre“ Tóth K.-tól. Szavalja Schöböl Gyula. 7. „Hymnus“ Köleseitől. Eneki a helybeli dalárda. Esti 7 órakor társas-vacsora a nagyvendéglő dísztermében. „A március 15-iki ünnepély rendező bizottsága.“

Vasúti szerencsétlenség. A szerdán délután érkező felső vonat egy negyedórai késedelemmel érkezett Zomborba. E késedelem oka az volt, hogy a militicsi állomásra érkeve, egyik III. osztályú kupé fala a kályhától tüzet fogott és csakhamar lángokban tört elő. Képzeltetni annak az egyedül belé zárt szegény asszonynak irtózasos sikoltozását! Azonban az utasok és személyzet öszszefutottak, a tüzet gyorsan eloltották s ez alkalommal a szegény asszony ijedelmén kívül egyéb baj nem esett. Hanem kérdés: mi történt volna akkor, ha a tűz nem éppen az állomásnál, hanem menetközben tör ki s a vonat robogása folytán elődőlhet léghuzam által élesztetik? A helyett, hogy e kérdésre feleletet adnánk, tisztelt kikerjük a közigazgatási bizottság becses figyelmét arra a tényre, hogy az alföldi vaspályán mindmáig nincsen vész-félek alkalmazva s így a hasonló rémesetekre minden utas el lehet készülvén. Erősen hisszük, hogy ezen panasz a kellő helyen előadva, meghallgatásra talál.

Közgyűlés. A hódásági kaszinó évi közgyűlése múlt vasárnap a tagok élénk érdeklődése mellett folyt le az egyet helyiségében. A gyűlést ifj. Trischler Ferenc elnök nyitotta meg, felolvastván évi jelentését, melyből kiemeljük a következőket. Az egyet tagjainak száma 63, kik közül Jusits Lajos kir. járásbíró örökös tiszteletbeli elnök és Schumacher Jakab tb. alelnök. Az egyet 21 lapot és folyóiratot járat, melyből 15 magyar nyelvű; könyvtára is gyarapodott a lefolyt évben (360 kötet) kétharmad részben hazai szerzők műveiből, anyagi helyzete is kedvező, a mennyiben könyvtári és tartalékalapja a lefolyt évben összesen 225 frtra emelkedett.

A közgyűlés az elnök kimerítő jelentését, élénken megéljenzvén, tudomásul vette. Következett az elnökség és tisztikar lemondása, de rögtön felajánlott a „maradjanak“ közöhabjtása. Rausch Antal elnökle alatt felkiáltással, szűnni alig akaró éljenzéssel elnök: ifj. Trischler Ferenc újra megválasztott. Tizenkét év óta évről-évre gyarapodva megújuló bizalmi nyilatkozat ez, az ő tisztelt személye iránt, kit minden hazafias, emberbaráti és társadalmi ügy előremozdításában az első között önzetlenül fáradozni látunk és kinek nevével minden humánus egyet tagjai között találkoznak. Hogy a kaszinó, mely tizenkét évvel ezelőtt, midőn a bizalom őt először felkereste, a kezdet anyagi nehézségeivel küzdött, ennyire felvirágozott, az, a kitarítás és összetartás erényei mellett, az ő fáradságot nem ismerő önzetlen buzgalmának köszönhető, melytől minden jó ügyben kifejtteni látunk. Ennek elismerését tanúsítja azon egyhangú felkiáltás is, mely őt most immár 12. ízben illeti a kaszinó elnöki székebe, hisz az emberi természetben rejlik, hogy nagyon sok jót kell tapasztalni, míg egy csoport ember azt egyhangulag elismeri és ennek kifejezését is ad. Az egyet vezetésében buzgó támogatták őt a többi tisztviselők is, kik szintén felkiáltással, élénk „éljenek“ hangzatosával, újra megválasztattak és pedig alelnökké: Willmann Mátyas, jegyző: Brandecker István, pénztárossá: Wenk Benedek, ügyész: Skultéty Ede, és könyvtárossá: Huck Ede. A választmányi, könyvtári és számvizsgáló bizottsági tagok megválasztása után több kisebb érdekű házi ügy is elintéztetvén, a közgyűlés az elnök ifj. Trischler Ferenc elnökével lelkes hangulatban oszlott szét. r. t.

Gépgyárosok kartelleje. Magyar és osztrák gépgyárosok kartell alakítását tervezik. A kartell célja természetesen az árak felemelése, ami keresztil is vihető, mert egyfelől a védvám véd a külföldi verseny ellen és másfelől a szükséglet emelkedik. Ez ugyan halározott kizsákmányolása a fogyasztóknak, de miután vannak már szakemberek, akik előismerik a kartellek jogosultságát, egyáltalán nem tartják tisztességtelenséges dolognak az árak mesterséges felhajtasát.

Felszámolás alá került a hegyesvidéki takarékpénztár. Hiány a kezelésben nincs, csak szabálytalanságok konstatáltak; pénz nem vészett el. Egy részvény után 68 frtot fizetnek — ha igaz lesz.

Szabadka sz. kir. város rendőrkapitányága az ottani ipartestület elnökségéhez a következő átiratot intézte: Vonatkozással az 1888. évi 430. sz. a. kelt becses átiratára, miszerint a Zombor sz. kir. városhoz tartozó iparosok országos vásárainak alkalmával közvetlenül a helybeli iparosok után nyerjenek áruhelyet, van szerencsés értesíteni, miszerint e tekintetben újabb intézkedésnek szüktsége fenn nem forog, miután már e nélkül is tényleg a helybeliek után volt áruhely kijelölve a zombori iparosok részére s általuk igénybe véve mindenkor. Szabadkán, 1889. február 14-én. Dr. Milassin Miklós, alkaptány.

Csöd nyitott Mayer János és fiai hódásági cég ellen a zombori kir. törvényszéknél. Csődbiztos Hettzeheimer Henrik kir. trvszéki bíró, tömeggondnok dr. Vuits János; bejelentési határidő május 1.

A gabona konjunktura. Március eleje minden esztendőben nevezetes határidő a magyar gabnaüzletben, mert ekkor veszi kezdetét a tavaszi határidő kötelezettségek lebonyolítása. Sokat vitatkoztak a felett írja a „Magyar Pénzügy“ közgazdasági szaklap, hogy a gabnaüzletben a tavaszi vagy őszi határidő bir-e nagyobb jelentőséggel. Mindkettő nagy jelentőséggel bír, mert lényegesen hozzájárulnak az árak szabályozásához, de részünkről azokhoz esatlakozunk, kik a tavaszi határidő üzletnek tulajdonitának nagyobb fontosságot. Ezek előrebocsátása után sietünk konstatálni, hogy a folyó évi tavaszi határidő még különös fontossággal bír, mert a vidéki spekuláció is több évi szünetelés után élénk részt vett a határidő üzletben. Néhány év előtt a vidék tudvalevőleg nagy és érzékeny veszteséget szenvedett határidői üzletekben. A vidék azonban a veszteségekben okult és a folyó gabna-campagneban általában szerencsésen operált. Ugyszólván teljesen magához ragadta a kiviteli üzletet és a határidői kötésekre vonatkozólag is oly körültekintéssel járt el, hogy a fővárosban az eljárás a legnagyobb feltűnést keltette. — Ugyanez a tárgyrol a „Magyar Kereskedők Lapja“ a következő fontos megjegyzéseket teszi: A budapesti piacon kivétel állapotok uralkodnak a határidő üzleti kötelezettségek lebonyolítása folytán, mert a buzatulajdonosok nem árújuk előnyös értékesítésében lelik hasznukat, hanem határidő-kötelezések olesó visszaszerzésében. És így dacára a csekély hozatalnak, piacunkon mindég tulnyomó kínálat fejlődik, midőn a határidő árak esnek. Míg ezen egészségtelen viszony nem szűnik meg, addig az üzlet lényeges javulása alig várható. A kivitel-állomásokon folyton vesz buzát és árpat és az állomásokon fizetett buzaárak 30—40 krral is magasabbak, hasonlítva a budapesti piacon elért árakhoz. A külföldi piacok esendes irányzatot jelentenek, Magyarországon a buzaár-állások a legolesőbbak az összes termelő országok közt, pedig tény, hogy egy a termelő mint fogyasztó államokban a buzaminőségek hiányosak és jó buzaminőségek csak hazánkban kaphatók. Minthogy azonban a budapesti piacon a beraktározott buza többnyire keverték és a kivitel csak egyenlő származást keres, a kivitel ezután is mellőzni fogja a budapesti piacot olesóbb árai dacára és inkább magasabb árakon állomásokon fogja szükségletét beszerezni, mert a kivitelnél az árkülönbséget nem játszik szerepet és a jó minőség a fődolog. Gazdáink különben igen okszerűen viselik magukat Budapest és Bécs baises-törekvéseivel szemben, mert vajmi kevés a kínálat és így alulról az ajánlatok legkevésbé sem eszközölnek nyomást a nagy piacokra. Legközelebb már az időjárás is nagy szerepet fog játszani és döntő befolyást gyakorolnának a vetések állásáról és fejlődéséről érkező hírek az üzlet fejlődésére.

Himen. Weidinger Sarolta kisasszonyt, Weidinger Sándor helybeli tekintélyes kereskedő művelt, szép leányát, eljegyezte Benedek Sándor m. kir. államvasuti mérnök Debrecenből.

Körrendelet. Ismételten panaszok merültek fel, hogy Magyarországból Boszniába és Hercegovinába utazó, a munkás- vagy eselédosztályhoz tartozó egyének csak munka- vagy eselédkönyvvél vannak ellátva. Minthogy ezen munka- és eselédkönyvek az ottani hatóságok által utazási vagy tartózkodási igazolvánnyal az ott fennálló szabályok értelmében el nem fogadtatnak, az illetők sok kellemetlenségnek vannak kitéve, sőt sok esetben az országból kiutasítottak. Felhívom ennél fogva a törvényhatóságot, intézkedjék az iránt, hogy a munka- vagy eselédkönyvért jelentkezők az esetben, ha Bosznia és Hercegovinába készülnek, a munka- és eselédkönyvet kiállító hatóság által figyelmzettessenek, miszerint ezen könyvek utazási vagy tartózkodási igazolvánnyal nem használhatók, hanem ezenfelül szabályszerű utigazolvánnyal szüktséges magukat ellátni. Budapest, 1888. évi december hó 18-án. A miniszter helyett: Beniczky s. k., államtitkár.

Gyászír. Seultéy Zsigmond, újvidéki kir. törvényszéki bíró, Baján családja körében, hosszas szenvedés után elhunyt.

Meghívó. A rendezendő kiállítás ügyében e hó 17-én délelőtt 10 órakor a városláza nagytérmeben értekezlet tartatik, melyre az érdeklődők tisztelettel meghívattak. Zombor, 1889. évi március hó 12-én. Schäfner József és Zsuljevits Ernő, kiállítási elnökök.

Fillokszera elleni szőlőveszök. A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium az adai m. kir. földmivésiskola telepén a folyó év tavaszán a filloxerának ellenálló amerikai szőlőveszök termelését rendelte el, ami a tavasz beköszöntével meg is valósul.

Szabadkáról. Párbajt vívott Szabadkán még 1886. június havában Jankovich Géza, gr. Breda Lajos századossal. A sértett fél Breda Lajos gróf volt, aki szigorú feltételeket állapított meg. A párbajnál Jankovich meglehetősen súlyos sebeket kapott, úgy hogy hat hétig beteg feküdt. A szabadkai törvényszék Jankovich Gézá párbialdal vétsége miatt 8 napi államfogházra ítélte, mit a napokban a kir. tábla Széll Farkas bíró előadása alapján helybenhagyott.

Felfüggesztés. Szent-Tamason Theodorovits Döme jegyző, hanyagság miatt felfüggesztve lett.

Himen. Weinberger Zsigmond bajai terménykereskedő, jegyet váltott Brünben Honig Celestin kisasszonnyal.

A lisztüzlet helyzete. Fekete lisztfajokra nézve a lisztüzletben az élék kereslet következtében, még mindig szilárd a hangulat, míg a finom lisztek már hosszabb idő óta el vannak hanyagolva. Kiviteli üzletünk illetőleg semmi újat sem jelenthetünk. Itt-ott, írja a „Magyar Kereskedők Lapja“, mutatkozik ugyan némi hajlam a vételhez, említésre méltó kötések azonban nem jöttek létre.

Halálozás. Gajcsinovits István vármegyei alpenzártnok, mint részvétellel értesülünk, szerdán reggel Adán elhunyt.

Himen. Soós Gábor tb. szolgabíró eljegyezte Szent-Tamason Laky Gizella kisasszonyt. Ha az egeben is oly kedvesek ők, a milynek itt lenn a földön, akkor igen boldogok lesznek, mert nincs, aki nekik teljes boldogságot nem kívánna.

O-Becséről írják: Megjötték a színészek s javában működnek. Pesti Ihsz Lajos színtársulata az, melyet már ismertünk. Van már szórakoztató, de félünk, hogy a tavali módon nagyobb szórakoztatást nyújt a Tisza, mert az előjelek után ítélve, ismét garázdálkodni fog. Isten ments meg tőle.

A budapesti értéktőzsdéről. (A „Magyar Mercur“ heti tudósítása.) A túlhajtott spekuláció, a rohamos pénzszerzési vágy szülte Amerikában a nagy közönségre nézve mindig káros hatású úgynevezett gyűrűket, melyeknek az a céljuk, hogy nagy töképezések egy bizonyos áruval minden rendelkezésre álló mennyiséget összevásárolnak és azután a fogyasztóknak ok diktálják az árakat. Ilyen volt a francia rézgyűrű, mely azonban nem sikerült, sőt ennek kudarca valóságos válságot idézett elő a párisi tőzsdén. A válság súlyos nyomása alatt állnak most az összes tőzsdék és bár a rézgyűrű hatása nálunk kevés kárt okoz, az a szerves kapcsolat, mellyel a tőzsdék egymáshoz állnak, nálunk is nagy áreszkendést idézett, mit a szerb trónváltáshoz fűződő kedvezőtlen bírálatok még csak súlyosbítottak. — Járadekban aránylag csekélyek a változások, egyéb befektetési papírok pedig még kevésbé szenvedtek. — Bankrészyenyekre legjobban hatottak a párisi események és itt még a mérlegközzétételek, melyek az osztrák hitelintézet kivételével mind kielégítőek voltak, nem akadályozhatták meg a csökkenéseket. — Közlekedési vállalatok értékei is jobbra szelődtek a lángha irány alatt, sőt az osztrák-magyar államvasúti részvényekre a párisi katasztrófa közvetlenül hatott. — Iparvállalati értékek aránylag csak keveset csökkentek, de az általánosan lángha irány itt is hagyott nyomokat. — A sorsjegyek a szerbiai trónváltás következtében, a többiek mind szelődtek. — Valuták és ércváltók jelentékenyen drágultak.

Összerogyott. Nasztaszity, 70 éves paraszt ember, vasárnap reggel a fűtően hirtelen összerogyott. Eszméletlen állapotban vitték haza.

Irodalom.

Az „Eredeti Magyar Daltár“ a Hoós János által nagy gondalattal és zongorára szerkesztett zenei folyóirat III. évfolyamának 2. füzetét vettük. A füzet 10 eredeti dalt tartalmaz, és pedig Ábrányi Kornél, Lányi Ernő, Szt. Gály Gyula, Nagy Pista, Kelemen Lajosné, Jakab Géza és Hoós Jánostól ének és zongorára, továbbá a mellékletben Borsay Samutól egy májusi indulót két szólamban gyermekhangra, s végül Keeskés Ernőtől szintén egy gyermek-dalt egy énekszólamban. Mindig szívesen megemlékeztünk az „Eredeti M. Daltár“-nak hozzánk beküldött füzeteiről, s ezúttal sem mulasztjuk el, hogy a most beküldött füzetet is a legmelegebben ne ajánljuk zenekedvelő t. előfizetőinknek, mint irodalmunkban egyetlen, s hazai mostoha zeneszerzői viszonyainkat tekintve, nagy áldozatok árán fenntartott zenei folyóiratot. Kibocsátott programjának minden füzetben megfelel; a magasabb műgényekkel bíró zenekedvelőknek ép oly kellemes szórakoztatást nyújt, mint a kevesebb technikával bíró zongorajátzóknak, a mennyiben vannak a füzetben komplikáltabb és könnyebb modorban írt dalok is. Az egyes dallamok hű kifejezői a szöveg író által elért lelki állapotnak; a zongora letétel esinon, szabatos és változatos, s a mi a fő, nem esik a dallam rovására, sőt annak kiemelésére szolgál. Előnyére szolgál a lapnak az is, hogy az énekelni nem tudók kedvéért a zongora letétel úgy van alkalmazva, hogy dalok ének nélkül is játszhatók, a mennyiben a zongorarész a dallamot teljes magában foglalja. A mellékletben alkalmas iskolai gyermekdalokat ad a gyermekek kedélyének megfelelő szövegekre írva, s emelleg iskolai dalok is a legcélszerűbben felhasználhatók. Közül a mellékletben régi magyar hallgató nótákat is, oly szerzőktől, a kik már rég feledésbe mentek s koszorútan sirban alusszák álmukat. Végül az „Eredeti M. Daltár“ célul tüzte ki azt is, hogy utat, módot nyújtson az ifjabb zeneszerző nemzedéknek arra nézve, hogy műveiket a nagy közönségnek bemutatassák. Felbírja tehát mindazokat, a kik zeneszerzéssel foglalkoznak, de szerzeményeikkel még a nagy közönség elé nem léphettek, műveik beküldésére, hogy alkalomszerűleg esetleg átjuttatva a „Daltár“-ban közöltessenek. A lap előfizetési ára: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 60 kr. Gyűjtőknek 5 előfizető után tiszteletpéldány. Előfizethető a szerkesztőségnél Déván (Hunyadm.).

Az ifjusági bál.

Joachimmal, a világhírű hegedűművészettel történt egyszer, hogy annyira magával ragadta hegedűjének varázshangjaival hallgató közönséget, hogy játékának bevégeztével percek multak el, míg a közönség felocsudott s szünni nem akaró tapsolásra tört ki. Szakasztott így jártunk az ifjusági bállal mi is. Körülbelül egy hete lesz immár, hogy megtartottuk, és szépségének, sikerült ragyogásának mómora csak most kezd oszlani egy kissé. Csak most jut eszünkbe, hogy azt a ragyogó eleveniséget a holt betűk halovány világitása mellett visszaadni megpróbáljuk; csak most ébredünk fel arra, hogy ezt a kábító bűvös álmoképet a hideg és komoly valóság szemüvegén át még egyszer megtekintsük.

Valóban alig hinné, ha nem látta volna, az ember, hogy mindez volt, lehetett — és hogy a Vadász-kürt szálló ósdiás nagy termében folyt ily tündéres fényben le. Igazán csodamunkát végzett a bál rendezőség. A nagy terem világoskék selyem draperiákkal volt díszítve; az oldalfalakok kék virágos tapéták borították, a melyeknek képszerűségei és aranyos szegélyzetei igen szépen emelték az összhatót. Mintha csak a ragyogó kék égboltozat borult volna a vidgók sokaságára. S ezt az illuziót még jobban növelte a tánc lenge tündéreinek az a bűvösen szép csoportja, a mely egytől egyig a legizlésebb öltözetekben fel és alá hullámozt a ragyogó teremben.

Bálanya nem volt; de annál több bálkirályné. Én például nem tudván eldönteni, hogy ki hát valamennyiök közt a legszebb, megkérdeztem két barátomat. Eltérő nézetben voltak. Megkérdeztem tehát a harmadikat is. Ez is mást nevezett meg. Így történt, hogy bálkirálynévá lett mindegyikük, mert mindnyájan egyenlő szavazatot kaptak.

A tánc pontban kilenc órakor vette kezdetét. Olyan tüzelt jártak a csárdást, mintha nem is most kezdenék, hanem már javában folytatódnak. A legsikerültebb tánc természetesen a fűzértánc volt. Ez a reggeli négy órától kétvégtől tartó tánc telve volt változatosabb-nál változatosabb figurákkal. Hogy mennyire sikerült, a

többi közt élénken mutatja az az egy tény is, hogy a legelső a táncosok közül, reggeli hét órakor távozott el. Volt is nevetés és kiváncsiság az egyes szebbnél szebb képek alkalmával. Az álarcosok, a zsákfutók, a botgárók, az egymást rokon hangszerekkel hívogatók tarkabarkas csoportjai szünni nem akaró derűtséget keltettek. Milyen jól esett találgatni, vajjon ki lehet ez a nagy számárfejű? Itt ez az oroszlanfejű? „Ez aztán pompás löfé! Nézzé csak ezt a nagy majmot — juj szinte félek véle táncolni.“ Végre megerezt a férfiak rendezője. Némelyiket valóságos zápor árasztott el. A rendezőből aztán virágosó hullott; a szép táncosok meg is áztak ám igazán tőle. Ugy tele lett virágokkal egyszerre az egész terem, hogy a nagyokat alig lehetett a kicsinyek halmazában megkülönböztetni.

Ez volt a tavasznak legelső virágakadása Zomborban. Ez az első koszorú, a melyet ügyes rendezők ily gyönyörűen fontak egybe, Bácsmegeye legszebb koszorúja Drága és hervadhatatlan. Minden férfiszívnél volt benne egy-egy örökké friss nefelejtés.

A koszoruban ott láttuk Veindl Mari, Adél és Anna (Apatin), Veszelovszky Ida, Schaffner Angela, Bittermann Hermína, Kruncsz Tinka (Cservenka), Saly Rózsa (Baja), Sárkány Ilona és Margit (Baja), Szász Vilma és Ilonka (Ujvidék), báró Zserann, Hoffmann Ilka, Paresetis Ilonka, Schimpl Klementin, Feries Klementine, Heindlhoffer Etelka, Tessényi Vilma és Flóra, Radulovits Olga, Mihályi Bella és Irma, Fernbach Anna, Jehmann Irén (Apatin), Zomborsky Leposzava (Ó-Becse) és Horváth Gizella (Felső-Szt.-Iván) kisasszonyok. Az asszonyok közül ott voltak Veindl Morné (Apatin), dr. Lang Józsefné (Apatin), Mihályi Jánosné, Bittermann Nándorné, Fernbach Bálintné, Veszelovszky, Schaffner Károlyné, Radulovitsné, Trischler Ferencné, báró Zseranné, Saly Antalné, Sauerborn Károlyné, Gräff Nikázné, Heindlhoffer, özv. Feriesné, özv. Hoffmanné, özv. Czapfné, Szász mérnök (Ujvidék), Kósa Jánosné Offenheimer Gusztávné, és Horváth Máténé (Felső-Szt.-Iván).

Az elegancia és ügyes rendezés mellett különösen a zavartalan rend érdemel meg dicséretet. Mintaszerű rend az egész bálon. Es nem furcsa mégis — táncolás rend igen kevés volt. De a világrt se tessék félreérteni: táncrend igen kevés volt. A rendezőség ugyanis elegáns táncrendet hozott Budapestről Morsányitól. S annak dacára, hogy csaknem kétszer annyit volt mint a táncoló hölgyek száma — egy pár pere alatt elfogyott mind. A tudósító járt-kelt. Ha nem kap táncrendet, nem is ír egy betű tudósítást sem. Nem kapott. Így hát ha nem volt táncrendje, ne keresd most kedves olvasóm e tánc tudósításában se a rendet. Csak eleje van, de igazi vége nincs, éppen úgy, mint a hogy szívéből kívánja, hogy jövőre az ifjusági bálnak se legyen.

Ó-Becse, 1889. március 10.

(Volt bírák és mérnökünk ügye: Petrovoszelló következetessége.)

Legutóbbi levelemben közöltem azt, hogy Dörner Márton bíró és Peschits Jenő mérnök, többrendbeli vizsgálások miatt felfüggesztettek.

A közvélemény a közigazgatási hatóságnak ezen erélyes, gyors, igazságos eljárása igen megnyugtatta, de teljes kielégítést csak folyó hó 6-án nyert, amikor értékre esett az, hogy a fiatal, erélyes Szedressy Ödön vizsgáló aljárásbíró mindkettőjüket csalás és okmányhamisítás vádjá miatt letartóztatta.

Az intelligencia nagy része, annál kevésbé a köznép, a bünvádi eljárást nem ismeri s így jogtalan s igazságtalannak tartja azt, ha valaki ellen súlyosabb beszámítási büntetést miatt tétetvén feljelentés, az illetőt azonnal le nem tartóztatják. Így volt a mi vádlottaink ügyében is. Mindenki azt hangoztatta, le kellett volna őket azonnal tartóztatni, mint számtalan más, kevésbé büntést, nem gondolták meg, hogy arra való a független vizsgálóbíró, aki ismeri a bünvádi eljárást, akit esküt kötelez arra, hogy valamint a netáni ártatlant már előre meg nem bélyegzheti, úgy az alaposan terhelhet kisiklani nem engedheti.

Ki lett azonban a közvélemény teljesen elégtve, a mikor f. hó 6-án a vizsgálóbíró mindkét vádlottat letartóztatta.

A vizsgálat adatai, a vizsgálat meghiusításának megakadályozása, a bünvádi eljárás szabályozása a független vizsgálóbíró t. Szándékosan nyomom meg e szót „bíró“, mert a jelen esetben a bünvádi eljárás szabályai szigorúan megtartottak, a mennyiben nem aljegyző, joggyakorok, hanem valóságos bíró lett a vizsgálatnál megbízva.

Már most, ha tekintjük azt, hogy ezen bíró már régóta gyűjti az adatokat, a büneselvények hálózatát teljesen felismerte, kezében volt minden szükséges adat, még egy utolsó kihallgatás, s megérettnek tartotta a vizsgálat annyira, hogy egy döntő csapást mérhetett. Ha tekintjük, hogy a vizsgálóbíró mindkét vádlottal jó, az elsövel bizalmas viszonyban is élt együtt, és mégis jónak látta a letartóztatást elrendelni, azt hiszem mindenkit megnyugtattott arra nézve, hogy az ügyet jól megvizsgálta, s bírói függetlenségét is teljesen megővta akkor, mikor kezét szívére tevén, hosszú megfontolás után kimondotta azt „a király nevében letartóztatom“. Mondom, hogy a közvélemény teljesen kielégítve lett.

Mi történik azonban negyednapra, f. hó 9-én. A letartóztatottak ügyvédei írásbeli felelőbeadván be, ez még másnap reggel az illetékes törvényszékhez elküldött, hol is azonnal rendkívüli szenátussülés tilvén össze, elsőrendű vádlott Dörner Mártonra nézve a letartóztatási határozat feloldott, és f. hó 9-én külön külön hozta meg a határozatot, mire is a vizsgálóbíró nevezett vádlottat szabadlábra helyezte, Peschitz Jenő mérnök azonban továbbra is letartóztatva maradt.

A mily független bíró a vizsgálóbíró, éppen olyan a törvényszéki bírák is. Az előbbiek alkalmá volt hosszú időn át az ügyet tanulmányozni, az utóbbiak legfeljebb pár óráig tanulmányozhatták a kész aktákból. Igaz ugyan, hogy csak egy órai letartóztatás valakinek morális életére éppen azzal a hatással van, a milyennel egy-két hónapi is bírnia, s azzal, hogy a vádlott 3 napot töltött vizsgálati fogságban, teljesen megelégedve lehetne a közvélemény, de hiába, az emberi ész gyarló és nem tudja felfogni, hogyan lehet az, hogy a vizsgálóbíró, az

ügy közvetlen bírja, valamint hosszas vizsgálat, hosszas megfontolás után jónak lát, míg ugyanaz a törvényszék tanácsa ellenkező szinben látja. Nem fontolja meg az emberi gyöngé és azt, hogy a kir. törvényszék nem helyteleníti a vizsgálóbíró eljárását, hanem helybenhagyja azzal, hogy a letartóztatás megtörtént, a vizsgálat meghiusulása vagy vádlott megszökéséről tartani nem lehet s így fölösleges volna a jogérvényes ítélet előtt való büntetés, annyival inkább, mert a törvényszék nincs Becsen s azt nem tudhatja, hogy vádlott ellen újabb és újabb feljelentések is szándékoltnak beadatni, de ha tudná is, a feljelentések beadásának szándéka nem irányozhatja a bíróságot, csakis pozitív tények, azért tessék azokkal az újabb adatokkal előlenni, amint ismerjük a vizsgálóbíró urat, bizonyára el nem mulasztandja a közvéleményt újra kielégíteni.

A törvényszéki határozat azon része, mely Peschitz Jenő 2-od rendű vádlott letartóztatását helybenhagyja, szinte nem elégti ki a nagy közönséget, mert azt mondja, hogy lehet az, hogy csalás és okirathamisítással vádlottatnak mindketten s Dörner nagyobb bűnösnek tartják, ez mégis kiszabadul, a másik meg fogva marad.

Erre nézve is megnyugtatható a közönség, amennyiben azt, hogy ki a nagyobb bűnös, csakis a vizsgálóbíró és a törvényszék tudhatja, továbbá amint hallottuk, Dörner mindent tagad, az utóbbi beismerésben van. Amannak van vagyona, van családja, emennek nincs, tehát itt már nem a vizsgálat meghiusítása, hanem a megszökéstől lehet tartani.

Igaz ugyan az is, hogy akinek minden vagyona le van zárolva s aki a családjával annyira nem törődött, hogy ilyen bajba hozta, éppen úgy megszökhetik, mint a másik, de a bünvádi eljárás így írja elő, amint a törvényszék eljárt, de hát hiszen ezt a vizsgálóbíró éppen úgy tudja s azért a közönség ismét gondolkodik, pedig hát ez ismét egyszerű dolog. Lehet, hogy a vizsgálóbíró is pár nap mulva szabadlábra helyezte volna vádlottakat s akkor ismét csak ott lettünk volna, a hol most vagyunk.

Azért nyugodjunk meg a tényekben, nyugodjunk meg abban, hogy a vizsgálat igen jó kézben van s abban is, hogy a kir. törvényszék bírái is független, becsületes, törvényt és rendeleteket ismerő tisztviselők, tehát ott is igen jó kézben lesz az ügy. Oda majd csak akkor kerül, a mikor már a végtárgyalásra megérett s a mikor majd az a testület lesz hivatva kimondani a bűnös vagy nem bűnt s a mikor első esetben az illető méltó büntetését fogja elnyerni, utóbbi esetben pedig, ami még mindig nem lehetetlen, felmentetni fog. Ne sajnáljuk azt a kis szabadságot, melyet még ítélet hozatala előtt élveznie alkalom adatott; bűnösségének megállapítása esetében lesz alkalma bőven a letűnt szép napokról elmélkedni, addig is a bűnt főtlenül kimondanunk nem szabad.

Első teendő most a közigazgatás részéről a hivatal vesztés kimondása, mert ezt az eddigiek szerint bátran lehet tenni, legalább községnéknél az örökös helyettesítések megszűnnek.

Hasznos tanulság e dologban az, hogy akinek szép állása, jó egészsége, 6000 frt évi becsületes jövedelme s szép családja van, az ne kívánjon többet, mert az ilyen kiváncság már magában bűn s még nagyobb bűnre vezet. Ne bánssa senki a másét, mert nekünk is fájna, ha mások a magunkét bánatnak s gondoljunk gyakran a jó Istenre neesak akkor, ha bajban vagyunk, hogy elhárítsa tőlünk a rosszat, hanem akkor is, ha jól megy dolgunk, kérjük, hogy a jónak becsületesen, okosan való élvezéséhez is segédkezést nyújtsa. Ha ezen legújabb példa hatással lesz, akkor elmondhatjuk: nincs az a rossz, miben némi jó nem volna!

Petrovoszellón ismét kísért a községi másodorvosi állás szervezése. Mégis csak furcsa egy község ez. Nem rég fölöslegesnek tartotta a két jegyző-állás egyikét, pedig sokkal több község van olyan, a hol két jegyző van, míg olyat, a hol két, a község által fizetett orvos volna, vajmi kevés van. Az egyik jegyzői állás beszüntetése gazdálkodási köpenybe lett bujtatva, hát ez a második orvosi állás mivel dokumentáltatik.

Vagy nem arra való a jelenlegi orvos s akkor el- lenében a fegyelmi eljárás megindítandó, a mikor is annak eredményéhez képest talán másképp is lehetne a bajon segíteni, vagy pedig megállja a helyét, a mikor is egy olyan község mint Petrovoszelló, el van látva orvossal.

Ugy látszik, nagyon könnyen gondolkoznak a petrovoszellóiak, igen könnyen változnak; ha jól emlékszem, azok közül, kik pár év előtt a második orvosi állás szervezése ellen voltak, most ellenkezőleg e mellett vannak.

Az új bíró söpör. Két községi eselédet elcsapott azért, mert törülközőket és fát loptak s ez utóbbiak, bár határozottan nem tagadnak, mégis a eselédértvény alapján felelőbeznak.

A bíró ellen fegyelmi vizsgálat folyik, mert állítólag Galiciából Petrovoszellón igen nagy számban található vuklis honfittársakat lakosításra kényszerít. Nem ismerjük a vizsgálat adatait, de ha rossz szándék nincs a dologban, akkor helyeselni lehet a bíró eljárását, mert az csakugyan tény, hogy sehol a világon annyi vuklis, pájleszt, Isten tudja honnan került, talán illetőséggel sem bíró egyént nem látni, mint Petrovoszellón. No majd megfejti ezt a vizsgálat.

Naptár. Március.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
15 Pént.	Kristóf	Kristóf	3 Eutrop
16 Szom.	Henrika	Cyriak	4 Gerazim
17 Vas.	F 4 Gertrud	F 4 Rem.	5 A 2 Kon.
18 Hétfő	Sánd., Ede	Eduárd	6 42 vért.
19 Kedd	József n. a.	József	7 Basil

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Helyettesít:

Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1058. szám.
kpt. 1889.

Felhívás.

Ujvidék szab. kir. város utcáinak tisztítása és locsolása tárgyában hozott 16/3826. sz. közgyűlési határozat folytán a szóbeli árlejtés **f. évi március hó 22-ik napjának d. e. 9 órájára** a kapitányi hivatal helyiségébe ezennel kinttettek. Közlebbi és részletesebb feltételek a kapitányi hivatalnál megtehetőek 500 frttal ellátott zárt ajánlatok fenti határidőig, illetve az árlejtés megkezdéséig elfogadhatók.

Kapitányi hivatal, 1889. évi március hó 13-án.

Dr. Balla s. k.,
főkapitány.

2-1

1170. sz.
p. 1889.

Hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék részéről közhírré tétetik, hogy vagyonbukott Pillich József elleni csődügyben csődbiztosul Hettesheimer Henrik kir. törvényszéki bíró nevezetett ki, továbbá, hogy a felszámolás határideje 1889. évi április hó 15-én, és a csődválasztmány megalakítása, s illetve kiegészítésének határideje ugyanazon év és hó 18-ik napjának d. e. 9 órája a csődbiztosnál kitűzetett.

Zomborban a kir. törvényszéknél, 1889. évi február 28-án.

Széchényi József,
kir. törvényszéki elnök.

Juhász Jenő,
kir. törvényszéki jegyző.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek a 26 év óta fennálló, jó hírnevű, nagy forgalmu és a megyében az első és keresett

kocsigyártó-üzletemet

szíves figyelmükbe ajánlani, s a midőn a szélesen ismert üzlet eddigi jó hírnevét — a megrendelő közönség meglepedésével — még inkább fokozni és igényeit minden tekintetben kielégíteni tudtam, azon reményben vagyok bátor becses pártfogásukat kikérni, hogy azt további számos megrendeléseikkel elősegítsék.

Elfogadok mindennemű új hintók, butor és szállító kocsi, halottas kocsi a legdiszesebb kiállításban, valamint e szakmába vágó összes javításokat u. m. bogár, kovács, nyerges és kárpitos munkát gyors, pontos és mérsékelt áron kiszolgáltatás mellett.

Kész hintók raktáron.

A nagyérdemű közönség becses megrendeléseit várva, maradtam kiváló tisztelettel

Szabadka Mihály,

kocsigyártó és kárpitos ZOMBORBAN, Deák-kört 141. szám,
özv. Sóska Istvánné házában.

**Egy jó házból való flu tanoncult
azonnal felvétetik.**

9798. sz.
tkvi 1888.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Weindl József zombori lakos végrehajthatónak Abadzin Vlada végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területén lévő, Ó Szivac fekvő, az Ó Szivaci 2204. sz. tjkvben Abadzin Vlada nevében álló A. 11611. hr. sz. 1 hold 182 □ öl szántóra az árverést 316 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi április hó 27-ik napján délelőtti 9 órakor Ó Szivac községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 31 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1888. évi október hó 9-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Pályázati hirdetmény.

A topolyai járáshoz tartozó Pacsér községben lemondás folytán megüresedett végrehajtói állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása 300 frt, előleges havi részletekben.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, miszerint szabályszerűen felszerelt folyamódványait alólírott főszolgabíróhoz **f. évi március hó 30-áig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határnapul f. évi április hó 4-ik napjának d. e. 10 órája Pacsér község-házához kinttettek.

Topolyán, 1889. évi március hó 4-én.

Főszolgabíró helyett:

König Gábor,
szolgabíró.

3-2

ÉRTESETÉS!

Fischer Győző ur, a budapest-városi testgyógyintézet igazgatója, ugys mint a **Fischer Péter és Társa**, es. és kir. udvari szülők orvosi és kötszer-gyárosok budapesti (latvani-utca 16.) cég képviselője

f. hó 26-án Zomborba érkeznek és f. hó 27-ig a Színházi-szálló (Elefánt) szállóban

vesz lakást.
Ere a körülményre felvük különösen az orvos urak és az érdeklődő nagy közönség figyelmét, mert Fischer ur gazdag gyűjteményt hoz magával **sebészeti műszerek, kötszerek** és egyéb készletekből, miket d. e. 1/2 11-12-ig magánfelteknek és d. n. 1/4 4-6-ig mutat orvosoknak és azok gyakorlati hasznáról bő felvilágosítással is szolgálnak.

Különösen ajánljuk olvasóink figyelmébe a már annyi szerencsétlen nyomorultat éppe és boldoggá tett szabadalmazott **új testgyógyesítő készleteket** továbbá a **serv- és a hasköteket** és a **müleges végtagokat** és a **falábakat**.

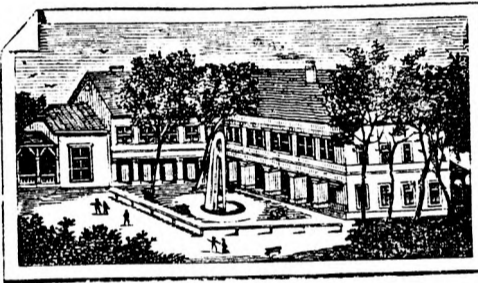
A tárgyak megtekintése mindenkinél szabadságában áll!
Szóbeli vagy írásbeli felhívásra a házhoz is elmegyünk.

Városi testgyógyesítő és hidegvizgyógyintézet

(ezelött dr. Fischer-féle vizgyógyintézet)

Budapesten, Hermina-ut 1525. szám.

I. Testgyógyesítő osztály.

Intézetünkben minden betegnél betegséggé és testalkatához mért oly készletek alkalmaztatnak, melyek még egyrészt fájdalom nélkül a fennjárást lehetővé teszik. A gyógykezelés tárgyaita következő körülmények képezik u. m.:

1. Csúszos, kövszényes és gümőkóros **izületgyulladások.**
2. **Csonttörések és ficamok.**
3. **Izületgyulladások, törések és ficamok** utóhajú, minők: **zsugor, izületi merevség, korlátolt mozgathatóság, veleszületett ficamok, végtagok rövidítése és elgörbülése, dongaláb, lúdtalp, lólab, sarokláb, kámpó-láb, garsostérd.**
4. A **gerincoszlop** angolkóros és esigoly aszuvas alapon fejlődő **elgörbülése, oldal-, hát- és mellgörcnyök, púpok, tyúkmell, ferdenyak, hátrincosorvadás** (fabes dorsalis).
5. **Gyermekhűdés és következményei.**
6. **Végtagok visszereses tagulat, vastagodásai.**
7. **Hátrinc sorvadás** (fabes dorsalis), a híres párisi orvos Chanut módszere után **mellfűző által is sikerrel kezeltetik**

II. Vizgyógyesítési osztály.

A vizgyógykezelés egy külön fűrdőépületben dr. Fischer módszer szerint folytatattik.

Alkalmazásba vétetnek a legkülönfélébb fűrdőkön kívül lemosások és leöntések, hegöngyölések, leörzölések és zuhanások. Továbbá villanyozás, massage.

Sikerrel kezeltenek idegbántalmak, hűdés, gyengeségi állapotok, a légző, vérkeringési és emésztési szervek betegségei, sápkör, görvélkör, eszűs, kövszényes bántalmak, különböző borbajok.

Gyógykezeltenek **bennlakók és bejárók (ambulansok)**

Mérsékelt árak.
Vonatközleget **Fischer Péter és Társa** fenti értesítésére Fischer Győző mint az intézet igazgatója, ugyanazon napi órákban szívesen szolgálnak felvilágosítással a betegkezelés és készletek felett, mint a betegek felvétele iránt.

4-2 **Fischer Győző,** igazgató.

Pályázat.

Gajdobrán (Bács-Bodrogh megye) leköszönés folytán megüresült német-magyar tannyelvű III-ik osztály, illetőleg III. és IV-ik évfolyam tanítói állomásra **f. évi április hó 5-éig** pályázat hirdettetik.

Ezen állomás évi jövedelme:

1. készpénzfizetés 350 frt és
2. lakbér fejében 100 frt; mindkettő előleges havi részletekben a községi pénztárból;
3. 376 □ öl konyhakert;
4. 2⁸⁸/₁₀₀₀ hold szántóföld haszonélvezete vagy e helyett 50 frt készpénz váltáság. A 3. és 4. pontok alatti ingatlanok után az állami adót haszonélvező tanítónak kell fizetni.

Az orgonálásban és kantori teendők végzésében járatosok előnyben részesülnek.

Pályázati kérvények a gajdobrai r. k. iskolaszékhely intézendők és főtisztelendő Kleiner Adolf ker. esperes urhoz címezve, fenti időig, mint a választás előtti napig, Bukimba küldendők.

Az állomás mindjárt a választás után elfogalándó.

Kelt Gajdobrán, 1889. évi március hó 7-én.

Bizinger Konrád,

plébános, iskolaszéki elnök.

3-1

Zombor, 1889. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

12587. sz.
tk. 1888.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hornyák József zombori lakos végrehajthatónak Zettovits Bona zombori lakos végrehajtást szenvedő elleni 300 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 4294 számú tjkvben végrehajtást szenvedett Zettovits Bona nevében álló A. 21416-21418. hr. 594. ö. i. sz. szállásház és 2 hold 1082⁹/₁₂ □ öl fekvőségre 752 frt, ugy A. 21412-21415 hr. 595. ö. i. sz. ház és 1 hold 682⁶/₁₂ □ öl földre 269 frtban ezennel külön-külön megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi április hó 8-ik napján délelőtti 9 órakor a zombori kir. telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 75 frt 10 krt és 26 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1888. évi december hó 31-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

1617. szám. Bács-Bodrogh vármegye hódásági járás
k. ig. 1889. főszolgabírája.

Pályázati hirdetmény.

A vajszka-bogyáni üresedésbe jött körjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok s a választás az 1886. évi XXII. t. c. alapján **1889. évi április hó 3-án reggeli 10 órakor** fog Vajszka község-házánál megejtetni.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában előirt okmányokkal, ugy a hivatalos magyar nyelven felül a szerb vagy dalmát nyelv tudását is igazoló törvényhatósági bizonylattal felszerelt kérvényeiket 1889. évi április 1-én déli 11 óráig nálam nyujtsák be.

A körjegyző javadalmazása a következő:

Vajszka község részéről:

1. készpénzben 302 frt;
2. 1/4 urbéri telekfeld élvezete s az erre járó le-
gelő-illetmény;
3. szabad lakás.

Bogyán község részéről:

1. készpénzben 207 frt 70 kr.;
2. 1/4 urbéri telekfeld élvezete az erre járó le-
gelő-illetményvel.

Kelt Hódásághon, 1889. évi március hó 11-én.

Vissy József,

3-1 főszolgabíró.

4333 sz.
tkvi 1888.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Amrozovits Károly ügyvéd zombori lakos végrehajthatónak Mattarits Benó és társai mint néhai Mattarits Iván Andrin jogutódai zombori lakosok végrehajtást szenvedők elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 1529. sz. tjkvben Mattarits Iván Andrin nevében álló A. 4596-4598. hr. 480. ö. i. sz. ház és 233¹¹/₁₂ □ öl beltelekre 720 frt; továbbá a zombori 4191. sz. tjkben A. 20652-20654. hr. sz. 3 hold 1313¹¹/₁₂ □ ölnyi szántóból Mattarits Iván Andrin illető jutalékára 354 frt 50 kr; ugyanottani sz. tjkvben A. 20657-20658. hr. sz. 13 hold 821⁹/₁₂ □ ölnyi szántóból Mattarits Iván Andrin illető jutalékára 923 frt; folyt. a zombori 5254 sz. tjkvben Mattarits Iván Andrin nevében álló A. 20630/6. hr. sz. 9 hold 465³/₁₂ □ ölnyi szántóra 1940 frt, 20631. hr. sz. 3 hold 1200 □ ölnyi szántóra 705 frt; 20633. hr. sz. 4 hold 1456⁹/₁₂ □ ölnyi szántóra 923 frt; 20636. hr. sz. 5 hold 1542⁹/₁₂ □ ölnyi szántóra 1122 frt és (20637-20644) hr. sz. 6 hold 1597¹¹/₁₂ □ ölnyi szántóra 1317 frt, végre a zombori 5410. sz. tjkvben Mattarits Iván Andrin nevében álló A. 20635. hr. sz. 5 hold 1542⁹/₁₂ □ ölnyi szántóra 1122 frtban ezennel külön-külön megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi március hó 27-ik napján délelőtti 9 órakor ezen kir. telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1888. évi október hó 27-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.